או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו תחת
עינו: ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי
ישלחנו תחת שנו: ס וכי יגח שור את
איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא
יאכל את בשרו ובעל השור נקי: ואם שור נגח
הוא מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו
והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו
יומת: אם כפר יושת עליו ונתן פדין נפשו
ככל אשר יושת עליו: או בן יגח או בת יגח
כמשפט הזה יעשה לו: אם עבד יגח השור או
אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור
יסקל: ס וכי יפתח איש בור או כי
יכרה איש בר ולא יכסנו ונפל שמה שור או
חמור: בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו
והמת יהיה לו: ס וכי יגף שור איש את
שור רעהו ומת ומכרו את השור החי וחצו את
כספו וגם את המת יחצון: או נודע כי שור
נגח הוא מתמול שלשם ולא ישמרנו בעליו
שלם ישלם שור תחת השור והמת יהיה לו:
ס כי יגנב איש שור או שה וטבחו או
מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע
צאן תחת השה: אם במחתרת ימצא הגנב
והכה ומת אין לו דמים: אם זרחה השמש עליו
דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו:
אם המצא תמצא בידו הגנבה משור עד

או ית עינא דאמתיה
ויחבלנה לבר חורין יפטרנה
חלף עינה: ואם שנא
דעבדיה או ית שנא
דאמתיה יפיל לבר חורין
יפטריניה חלף שניה:
וארי יגח תורא ית
גברא או ית אתתא וימות
אתרגמא יתרגים תורא
ולא יתאכיל ית בסריה
ומריה דתורא יהי זכאי:
ואם תור נגח הוא מאתמלי
ומדקמוהי ואתסהד במריה
ולא נטריה ויקטול גברא
או אתתא תורא יתרגים
ואף מריה יתקטיל: אם
ממון ישוון עלוהי ויתין
פורקן נפשיה ככל די ישוון
עלוהי: או לבר ישראל יגח
תורא או לבת ישראל יגח
כדינא הדין יתעביד ליה:
אם לעבדא יגח תורא או
לאמתא כספא תלתין סלעין
יתן לריבוניה ותורא יתרגים:
וארי יפתח גבר גוב או
ארי יכרי גבר גובא ולא יכסיניה
ויפיל תמן תורא או חמרא:
מריה דגובא ישלים כספא
יתיב למרוהי ומיתא יהי דיליה:
וארי יגוף תור דגבר ית
תורא דחבריה וימות ויזבנון
ית תורא חיא ויפלגון ית כספיה
ואף ית דמי מיתא יפלגון: או
אתידע ארי תור נגח הוא
מאתמלי ומדקמוהי ולא
נטריה מריה שלמא ישלם
תורא חלף תורא ומיתא יהי
דיליה: ארי יגנב גבר
תור או אמר ויכסיניה או
יזבניניה חמשה תורין ישלם
חלף תורא וארבע ענא חלף
אמרא: אם עינא דסהדיא
נפלת עלוהי דמא ליה שלמא
ישלם אם לית ליה ויזדבן
בגנבתיה: אם במחתרתא
ישתכח גנבא ויתמחי וימות
לית ליה דם: אם משתכחא
תשתכח בידיה גנבתא מתורא

[illegible] ידים ואצבעות רגלים וכן על החוטם: על שם
שנשחתה [illegible] עליו: ואת עין עבדו כנעני
יכול עברי יהא יוצא בשן ועין כמו שאמרו לא תצא
כצאת העבדים: ותחת עינו וכן בעשרים וארבעה
ראשי אברים אצבעות הידים והרגלים וראשי
אזנים והחוטם וראש הגויה שהוא גיד האמה
ולמה נאמרו שן ועין שאלו נאמר שן ולא נאמר עין
הייתי אומר מה שן שנבראת עמו אף [illegible]
עין והרי שן לא נבראת עמו ואם נאמר עין ולא
נאמר שן הייתי אומר אפילו שן תינוק שיש לה חליפין
לכך נאמר שן: וכי יגח שור אחד שור ואחד כל בהמה
ובחיה ועוף אלא שדבר הכתוב בהווה: ולא יאכל את
בשרו ממשמע שנאמר סקל יסקל השור איני יודע שהוא
נבלה ונבלה אסורה באכילה אלא מה ת״ל ולא יאכל
את בשרו שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור
באכילה בהנאה מנין ת״ל ובעל השור נקי
כאדם האומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין
לו בהם הנאה של כלום זהו מדרשו ופשוטו
לפי שנאמר במועד וגם בעליו יומת הוצרך לומר בתם
ובעל השור נקי: מתמל שלשם הרי שלש נגיחות:
והועד בבעליו לשון התראה בעדים כמו שנאמר העד
העד בנו האיש: והמית איש וגו׳
לפי שנאמר יגח אין לי אלא שהמית בנגיחה המיתו
בנשיכה דחיפה בעיטה מנין ת״ל והמית: וגם
בעליו יומת בידי שמים יכול בידי אדם ת״ל
מות יומת המכה רוצח הוא על רציחתו אתה
הורגו ואי אתה הורגו על רציחת שורו: אם
כופר יושת עליו אם זה אינו תלוי והרי הוא
כמו אם כסף תלוה לשון אשר אשר זהו
משפטו שישיתו עליו בית דין כופר: ונתן פדין
נפשו דמי ניזק דברי ר׳ ישמעאל ר׳ עקיבא או׳ דמי
מזיק: או בן יגח בן שהוא קטן או בת קטנה לפי
שנ׳ והמית איש או אשה יכול אינו חייב אלא על
הגדולים ת״ל או בן יגח או בת יגח לחייב על הקטנים
כגדולים: אם עבד יגח השור או אמה כנעניים:
שלשים שקלים יתן גזירת הכתוב היא בין שהוא שוה
אלף זוז בין שאינו שוה אלא דינר והשקל משקלו
ארבעה זהובים שהן חצי אונקיא למשקל [illegible] של
קולוניא: וכי יפתח איש בור שהיה מכוסה וגלהו:
או כי יכרה ולא הבור אם על פתיחה חייב על כרייה
לא כל שכן אלא להביא כורה אחר כורה שחייב:
ולא יכסנו הא אם כסהו פטור [illegible]
[illegible] דברי הכתוב: שור או חמור הוא הדין לכל
בהמה שבכל מקום שנ׳ שור וחמור אנו למדין אותו
שור שור משבת שנ׳ למען ינוח שורך וחמורך
מה להלן כל בהמה וחיה כשור אף כאן כל בהמה וחיה כשור
[illegible] שור וחמור שור ולא אדם חמור ולא כלים
[illegible]
[illegible]
[illegible] עבד לבעליו [illegible]
[illegible]
[illegible] בעל התקלה אע״פ שאין הבור שלו שעשאו
ברשות הרבים עשאו הכתוב בעליו להתחייב בנזקיו:
כסף ישיב לבעליו לרבות שוה כסף [illegible]

ואפילו סובין: והמת יהיה לו לניזק ושמין את הנבלה ונוטלה
בדמיה ומשלים לו המזיק השלמת נזקו: וכי יגף ידחוף כן
[illegible] בין בנגיחה בין בנשיכה בין [illegible] כלן בכלל נגיפה
הן שאין נגיפה אלא לשון מכה: שור איש שור של איש:
ומכרו את השור החי [illegible] שור שוה
מאתים שהמית שור שוה מאתים [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

שמשלם [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] שלם ישלם שור תחת השור [illegible]
[illegible] והמת יהיה לו לניזק [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] אם במחתרת [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] אם זרחה השמש עליו [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ואונקלוס שתרגם אם עינא דסהדיא [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
אם המצא תמצא בידו [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]